
Sadashivaprokta Shivarchanavidhivyakhya

సదాశివప్రోక్తా శివార్చనవిధివ్యాఖ్యా

Document Information

Text title : Sadashivaprokta Shivarchanavidhivyakhya

File name : shivArchanavidhivyAkhyAsadAshivaprokta.itx

Category : shiva, pUjA, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | harAkhyah tRitIyAMshaH | pUrvArdham | adhyAyaH
34| 45-112 ||

Latest update : May 6, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 6, 2023

sanskritdocuments.org

సదాశివప్రోక్తా శివార్చనవిధివ్యాఖ్యా

మమేవ పూజా విహితా తైరాదౌ తదనన్తరమ్ ।
లిజ్గపూజాపి విహితా సా పూజా సులభా యతః ॥ ౧ ॥

మత్స్వరూపపరిజ్ఞానమశక్యమితి నిశ్చయాత్ ।
తల్లిజ్గపూజనం తావదుక్తం లోకోపకారకమ్ ॥ ౨ ॥

మల్లిజ్గపూజనం తావత్ యావజ్జీవం విశేషతః ।
కర్తవ్యమతియత్నేన శుచిభూతేన భస్మనా ॥ ౩ ॥

యావజ్జీవశ్రుతిః నేయమగ్నిహోత్రాదికర్మణామ్ ।
శివలిజ్గార్చనస్యాపి సమానా న విశేషతః ॥ ౪ ॥

సాయం ప్రాతః శ్రుతిస్తత్ర భిన్నకాలనియామికా ।
అనుషాదేయమవ్రాజ్ఞం కాలోఽపీత్యవధారితః ॥ ౫ ॥

తథా చ విధిశక్తిశ్చ కాలమాదాయ కేవలమ్ ।
తత్ర పర్యవసనైవ సాయమ్యూతరితి శ్రుతిః ॥ ౬ ॥

ప్రకృతే లిజ్గపూజాయాం శ్రుతిః కాలనియామికా ।
నాస్తీతి సర్వదా కార్యా సా ణములప్రత్యయాత్మికా ॥ ౭ ॥

న ణముల్పృత్యయస్యాస్య సజ్కోచాయ శ్రుతిస్తథా ।
అసంజ్కచిత ఏవాయం ప్రత్యయః స్వార్థబాధకః ॥ ౮ ॥

విహితా ప్రత్యయేనైవం శివపూజనభావనా ।
తయా భావనయా తావత్ కరణం పూజనం మతమ్ ॥ ౯ ॥

తత్రాధికరణం కిం వా కా తద్బోధకసప్తమీ ।
అధికారీ చ కస్తస్మిన్ కథమంశోఽపి చిన్తితః ॥ ౧౦ ॥

శివలిజ్గే బిల్యప్త్రైః పవిత్రైః స్వార్జితైరపి ।
శ్రుతిప్రాప్త భావనాపి పూర్ణాంశా సమభూత్ శివే ॥ ౧౧ ॥

శ్రుతిర్యథాస్తి సర్వేభ్యః కామేభ్య ఇతి తత్ర సా ।

దర్శాదౌ తద్వదత్రాపి కామశ్రుతిరవిమ్యతా ॥ ౧౨॥

ఫలసాధనభూతత్వాత్ కరణం శివపూజనమ్ ।

శివార్చనేన లభ్యన్తే సర్వే కామా ఇతి శ్రుతేః ॥ ౧౩॥

ఇయం శివార్చనేనేతి తృతీయాకరణం పరమ్ ।

శివపూజనమేవేతి శక్త్యా బోధయతి స్వయమ్ ॥ ౧౪॥

తస్యాః శక్తిస్తు నాన్యత్ర ఓమిత్యవ్యైవ నిశ్చితా ।

కరణే శక్తిరేవఞ్చోత్ తదేవ కరణం స్మృతమ్ ॥ ౧౫॥ (శక్తిరేవం చేత్)

యజ్జహోతి తదిత్యాది శ్రుతిరాయతనే యథా ।

శక్త్యా తదైవ ప్రకృతే లిజ్జే కుర్యాదితి శ్రుతిః ॥ ౧౬॥

తథా చ సప్తమీ సేయం లిజ్జమాయతనం పరమ్ ।

జ్ఞేయం శివార్చనస్యాపి తత్ర శక్తా వదత్యపి ॥ ౧౭॥

ఫలకామోఽధికారీతి జ్యోతిష్టోమవినిశ్చయాత్ ।

ప్రకృతేఽప్యధికారీతి ఫలకామ ఇతి శ్రుతః ॥ ౧౮॥

గుణోత్తరాన్వేషణాయ ప్రవృత్తా సాపి భావనా ।

బిల్వపత్తేరితి శ్రుత్యా తాని జగ్రాహ సాదరమ్ ॥ ౧౯॥

పత్న్యవేక్షితమిత్యత్ర సంస్కారః పత్న్యవేక్షణమ్ ।

స్వానీతత్త్వం చ సంస్కారో బిల్వపత్రేషు నిశ్చితః ॥ ౨౦॥

ప్రయోగే ప్రథమే తావత్ సంస్కారోఽయమితి శ్రుతః ।

ఆజ్యవన్న ద్వితీయా హి ప్రయోగే నియమస్తు న ॥ ౨౧॥

(స్వానీతాన్వేషణ తానీతి సన్ధ్యారాపేక్షయాఽపి సా ।

స్వానీతత్త్వఖ్యసంస్కారం సా గృహ్లాత్యేవ సాదరమ్ ॥) (అతిరిక్త శ్లోకః)

ఆధానభావనానాచ్చ కర్తృరూపావగాహినీ ।

అనన్ధకర్తృసాపేక్షా ప్రయోగే ప్రథమా మతా ॥ ౨౨॥

ద్వితీయాదిప్రయోగేషు దైవాదన్ధత్వసమ్భవే ।

ఆజ్యావేక్షణసంస్కారతోపం గృహ్లాతి భావనా ॥ ౨౩॥

ఏవం శివార్చనేఽప్యార్ద్యే స్వాతితత్త్వావగాహినీ ।

ప్రయోగే భావనా తత్త్వం ద్వితీయా నావగాహతే ॥ ౨౪॥

యది కర్తా స్వయం దక్షః తత్ప్రతానయనే సదా ।

తద్గృహ్లాతితి నియమో న ద్వితీయాదిషు ధ్రువమ్ || ౨౫||

న పఙ్గురప్యధిక్వతః ప్రయోగే ప్రథమే యతః |
ప్రదక్షిణక్రమణవత్ గృహ్లాత్యత్రాపి భావనా || ౨౬||

ఏవం చాద్యప్రయోగేఽపి విశేషవచనైః పరమ్ |
పఙ్క్వాదీనపి గృహ్లాతి శివపూజనభావనా || ౨౭||

సోమాభావే తు పూతీకాన్ విశేషవచనేన సా |
గృహ్లాతి భావనా తద్వత్ అన్యద్గృహ్లాతి భావనా || ౨౮||

ఆద్యప్రయోగే గృహ్లాతి బిల్వపత్రాణి భావనా |
తదభావే తు తత్తుల్యం పత్రం గృహ్లాతి భావనా || ౨౯||

అత్తాఙ్గాని బహూన్యేవ శ్రుతాని వివిధాన్యపి |
నిత్యం చమనవత్ కిచ్చోత్ అఙ్గమస్తి శివార్చనే || ౩౦||

గోదోహనాదితుల్యాని కామ్యాఙ్గాన్యపి కానిచిత్ |
తాని నిత్యాఙ్గలోపాయ ప్రవృత్తాని కథఙ్చన || ౩౧||

గోదోహనప్రయోగే కిం చమనస్యాఙ్గతా మతా |
ఏవం నిత్యాఙ్గలోపేఽపి ప్రయోగస్యావిశేషతః || ౩౨||

భస్మత్రిపుణ్ణికరణం సన్నిపత్యే పకారకమ్ |
శివలిఙ్గం చ రుద్రాక్షధారణం చ శ్రుతిశ్రుతమ్ || ౩౩||

నవనీతాభ్యఙ్గానాదితుల్యం భస్మాదిధారణమ్ |
తస్య ప్రతినిధిర్నేతి తత్ప్రయోగేఽప్యపేక్షతే || ౩౪||

కర్మాఙ్గత్వేన విజ్ఞాతం భస్మధారణమిత్యతః |
తత్ప్రయోగే నాధికారీ స్యాత్ స్మార్తే వా వైదికేఽపి వా || ౩౫||

శివమస్త్రజపే యోగ్యో భస్మధారీ భవేన్నరః |
ధృతే భస్మని గాయత్రీ గురుణాప్యపదిశ్యతే || ౩౬||

అగ్నికార్యేణ సమ్పన్నే పూర్వం భస్మన్యతః పరమ్ |
ధృతే భస్మని గాయత్రీ జపయోగ్యోపజాయతే || ౩౭||

గాయత్రీ శివమస్త్రత్వాత్ భస్మధారణభావనా |
సా గృహ్లాత్వితి పశ్యన్తి తద్గృహీతాఽపి తిష్ఠతి || ౩౮|| (సా గృహ్లాతి విపశ్యన్తి మాం గృహ్లాత్వితి)

రుద్రాక్షధారణం తద్వత్ తాం శివార్చనభావనామ్ ।
 స్వానుగ్రహార్థం పశ్యన్తి భావనాం ప్రచలిష్యతి ॥ ౩౯॥
 పూర్వాష్టాన్యుత్తరాణ్ణాని తాని తావత్పరస్పరమ్ ।
 మహాపూర్వోపయుక్తాని స్వాపూర్వద్వారసమ్భవాత్ ॥ ౪౦॥
 తదపూర్వఫలం యావత్ తావదేవోపతిష్ఠతి ।
 ఫలే జాతే న తస్యాపి కృత్యమిత్యవధారితమ్ ॥ ౪౧॥
 సర్వేభ్య ఏవ కామేభ్యః శివపూజనమిత్యపి ।
 ప్రయోగభేదమాశ్రిత్య తదభావేన తన్మతమ్ ॥ ౪౨॥
 న హ్యేకేన ప్రయోగేన ఫలాని వివిధాన్యపి ।
 అతోఽర్థవాద ఏవాయం నానావిధఫలశ్రుతిః ॥ ౪౩॥
 ఆవృత్తిశ్చ ప్రయోగానాం బహూని వివిధాన్యపి ।
 ఫలాని వివిధాన్యేవ భవిష్యన్తితి నిశ్చయః ॥ ౪౪॥
 జాఘనీవద్ బిల్వపత్రమన్యచ్ఛార్చనసాధనమ్ ।
 భవత్యతో తౌకికం చ తదఙ్గమితి నిశ్చితమ్ ॥ ౪౫॥
 తత్సర్వాఙ్గోపసంహారం సర్వథా ఫలభావనా ।
 స్వాపేక్షితం గృహీత్వైవ సమ్పూర్ణా ఫలమిచ్ఛతి ॥ ౪౬॥
 శుచితత్కాలజీవిత్యనిద్రాలస్యాదివర్జనమ్ ।
 గృహ్లాతి భావనా తావత్ తదఙ్గమితి నిశ్చయాత్ ॥ ౪౭॥
 విశ్వాసోఽప్యఙ్గమేవాత్ర శివపూజనబోధకే ।
 వాక్యే తదర్థవాదోఽపి ప్రరోచక ఇతి స్మృతేః ॥ ౪౮॥
 శివార్చనేఽపి వేదస్యావేదస్య నియమాత్ తయోః । (వేదః స్వాద్వేదశ్చ)
 తదఙ్గత్వమితి జ్ఞాతం భావనానుగృహీతయోః ॥ ౪౯॥
 శివపూజోపకరణం భస్మసంస్కృతమేవ తత్ ।
 గృహీతః సోఽపి సంస్కారః తయా భావనయా హి తత్ ॥ ౫౦॥
 అఖణ్ణభావనా సేయం ప్రయోగస్య విశేషతః ।
 భావనాస్తరసమ్పన్నా తత్తదఙ్గావగాహనాత్ ॥ ౫౧॥
 తద్ప్రయోగబహిర్భూతాన్యఙ్గాని వివిధాన్యపి ।

గృహ్లాతి భావనా సైవ బృహస్పతిసవం యథా || ౫౨||

తథా చ శివపూజాయాం లింగమాహవనీయవత్ |
జలాదివత్ శామ్భవోఽపి పూజాధికరణం క్వచిత్ || ౫౩||

లింగాన్యపి విచిత్రాణి నార్మదాదీని కానిచిత్ |
తేషు పూజా విశేషేణ తత్ఫలామోపకల్పతే || ౫౪||

రేవాజలేన రేవాయాం రేవాతీరసముద్భవైః |
దూర్వాఙ్కూరైర్వా సమ్పూజ్య ముక్తో భవతి మానవః || ౫౫||

రేవాతీరసముత్పన్నాః తరవోఽపి మహావనే |
లింగరూపాః తతస్తేషు పూజనం భుక్తిముక్తిదమ్ || ౫౬||

లింగాని సన్నియావన్ని త్రైలోక్యే వరవర్ణిని |
తాని సర్వాణి లింగాని మమ ప్రియకరాణి హి || ౫౭||

మద్భక్తో యత్ర సద్భక్త్యా మమ ధ్యానం కరిష్యతి |
తదేవ లింగం మద్రూపమన్యరూపం న సర్వథా || ౫౮||

మన్తైరధిష్ఠితే ద్రవ్యైః పూజా తావద్విధీయతే |
అధిష్ఠానం దేవతాయాః పవిత్రం మన్తసాధితే || ౫౯||

తథా చ సిద్ధలింగాని నార్మదాదీని కేవలమ్ |
తత్ర ప్రతిష్ఠావిధయః ప్రసరన్తి న సర్వథా || ౬౦||

సిద్ధక్షేత్రాణి యావన్ని తత్ర లింగాని యాని చ |
తేషు ప్రతిష్ఠావిధయః ప్రసరన్తి న సర్వథా || ౬౧||

సిద్ధక్షేత్రోత్తమా కాశీ తత్ర లింగాని యాని తు |
తాని లింగాని సర్వాణి సిద్ధానీత్యవగమ్యతే || ౬౨||

రేవాయాం యాని లింగాని తాని లింగాని -శైలజే- |
సిద్ధలింగాని సర్వాణి తాని పూజ్యాని సర్వథా || ౬౩||

త్రియమ్పకాఖ్యం యల్లింగం గోదామూలే మనోహరమ్ |
తత్ సిద్ధలింగం తత్పూజా భుక్తిముక్తిప్రదాయినీ || ౬౪||

మహాబలాభిధం లింగం సిద్ధలింగమితి శ్రుతమ్ | (అహోబలాభిధం)
కోటిశక్కురలింగం చ సిద్ధలింగమితి శ్రుతమ్ || ౬౫|| (సంజ్ఞం సిద్ధలింగమితి)

తీర్థేశలిక్ష్మమప్యేవం సిద్ధలిక్ష్మమితి శ్రుతమ్ ।

సక్ష్మమేశ్వరలిక్ష్మం చ సిద్ధలిక్ష్మమితి స్మృతమ్ ॥ ౬౬ ॥

శ్రీశైలే యాని లిక్ష్మాని తాని లిక్ష్మాని -శైలజ్ఞే ।

సిద్ధలిక్ష్మాని సర్వాణి తత్పూజా సర్వసిద్ధిదా ॥ ౬౭ ॥

అశీతియోజనాయామః శ్రీశైలః -కమలాననే ।

స తు లిక్ష్మమయః సర్వః సర్వతీర్థమయోఽపి సః ॥ ౬౮ ॥

॥ ఇతి శివరహస్యాస్తర్గతే సదాశివప్రోక్తా శివార్చనవిధివ్యాఖ్యా సమూర్ణా ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । హరాఖ్యః తృతీయాంశః । పూర్వార్థమ్ । అధ్యాయః ౩౪ । ౪౫-
౧౧౨ ॥

- .. shrIshivarahasyam . harAkhyah tRRitIyAMshaH . pUrvArdham . adhyAyaH 34. 45-
112 ..

Proofread by Ruma Dewan

—
Sadashivaprokta Shivarchanavidhivyakhya

pdf was typeset on May 6, 2023

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

